

ex alia materia facere, patet quod principium, & pars, quæ est ut mouens, eadem est. Etenim si materia diuersa, & mouens, & ipsum quod factum est. Cum itaque quiscumque quænam sit causa dicatur, (quoniam multipliciter causæ dicuntur, ) omnes contingentes causas dicere oportet: utputa, hominis, quæ causa, ut materia, nõne menstrua? quæ vero ut mouens? utrum sperma? quæ vero ut species? quod quid erit esse, quæ autem ut huius causa? finis. fortassis autem hæc ambæ, eadem sunt. Oportet autem proximas causas dicere. Quæ materia? non ignem, vel terram, sed propriam. In naturalibus igitur, & generabilibus substantiis, necesse est ita procedere, si quis rectè procedet: siquidem hæc, totque causæ sunt: & oportet causas cognoscere. De naturalibus autem, ac perpetuis substantiis, alia ratio est. Fortassis etenim quædam non habent materiam, aut non talem, sed solùm quæ secundum locum mobilis est. Nec quæcunque natura quidem, non autem sunt substantiæ, his materia est, sed quod subiecitur, substantia: utputa, quæ causa eclipsis, quæ materia? nõ enim est, sed Luna est, quæ patitur. Quæ causa? ut mouens, atque corrumpens lumen? terra. Cuius vero causa, forsan non est. Quæ vero ut species? definitio. Sed nõ manifesta definitio, nisi eum ipsa sit: utputa, quid eclipsis? priuatio luminis. Si vero addatur, à terra in medio interposita: hæc est cum ipsa causa definitio. De somno vero non est manifestam quid est primum, quod patitur: sed nunquid animal? ita. Attamen hoc secundum aliquid: & quid primum, cor, an aliquid aliud? deinde, à quo? deinde, quæ passio, quæ illius, & non totius? quia talis immobilitas, ita sed hæc, eo quod aliquid patitur ipsum primum.

CAPVT V.

Utm autem quædam absque generatione, & corruptione sint, & non sint, utputa puncta, si sint quidem, & omnino species, & formæ (non enim albedo fit, sed lignum album, si ex alioquo & aliquid fit omne, quod fit) profecto non omnia contraria sunt vicissim: sed aliter albus homo ex nigro homine, & albedo ex nigredine: nec omnium materia est, sed quorūcunque generatio, & transmutatio inuicem sunt: quæcunque vero absque eo, quod transmutentur, sunt, aut non, horum materia non est. Habet autem dubitationem, quoniam modo ad contraria cuiusque materia se habeat, utputa, si corpus potentia sanum, contrarium vero sanitati

A ἐξ ἄλλης ὕλης ποιῆσαι, δὴλον ὅτι ἡ πύρινη καὶ ἡ ἀργυρῶς κινουσαί, ἢ αὐτῆ. εἰ γὰρ ἡ ὕλη ἐπίσταται, καὶ τὸ κινουμὲν καὶ τὸ γινόμενον. ὅταν δὴ τις ζητῆ ἢ τὸ αἶπρον (ἐπεὶ πλεοναχῶς τὰ αἶπια λέγεται) πάσας δει λέγειν τὰς ἐνδεχομένας αἰτίας: ὅτι, αἰθέρᾳ πού τις αἶπια ὡς ὕλη; ἄρα τὰ μετακλίματα; ἢ δὲ ὡς κινουμὲν; ἄρα τὸ σπέρμα; ἢ δὲ ὡς τὸ εἶδος; τὸ τί ἢ τί; ἢ δὲ ὡς οὐ ἔνεκα; τὸ τέλος. ἴσως ἢ ταῦτα ἀμφότερα, τὸ αὐτὸ. δεῖ ἢ καὶ τὰ ἐρξυτατα αἶπια λέγειν. τίς ἢ ὕλη, μὴ πῦρ ἢ γῆ, δὴ μὲν τὴν ἰδίαν. περὶ ἑνὸς καὶ τὰς φυσικὰς οὐσίας καὶ γῆνητάς, αἰά γὰρ οὕτως μετέιναι, εἴ τις μέτριστιν ὀρθῶς, εἴ περ ἀπὸ αἶπια τὰ ταῦτα καὶ τοσαῦτα, καὶ δεῖ τὰ αἶπια γνωρίζειν. ὅπῃ ἢ τῶ φυσικῶν μὲν, αἰτίων ἢ οὐσίων, δὴ μὲν λόγος. ἴσως γὰρ εἶτα ἐκ ἔχει ὕλην, ἢ οὐ τοιαύτην, ἀλλὰ μόνον καὶ τόπον κινήτου. οὐδὲ ὅτι δὴ φύσιν ἑνὸς μὴ οὐσίας ἢ, ἐκ τούτοις ὕλην, ἀλλὰ τὸ ὑποκείμενον ἢ οὐσία: ὅτι τί αἶπρον ἐκλήθειος, τίς ὕλη; οὐ γὰρ ὅτιν, ἀλλ' ἡ σελήνη τὸ πάρον. τὸ δὲ αἶπρον ὡς κινήσων καὶ φθιέσων τὸ ὅσιν ἢ γῆ τὸ δὲ οὐ ἔνεκα, ἴσως ἐκ ἔστ. τὸ δὲ ὡς εἶδος, ἢ λόγος, ἀλλὰ ἀδύνατος, ἐὰν μὴ μὲν τῆς αἰτίας ὁ λόγος ἢ: ὅτι τὴν ἐκλήθειος; ἄρα φασὶν. ἐὰν ἢ φερεσθῆ ἢ ὑπο γῆς ἐκ μέσων γιγνόμενης, ὁ αὐτὸ τὸ αἶπρον λόγος ἔσται. ὑπὸν δὲ ἀδύνατον τὸ φερόντων πάρον. ἀλλ' ὅτι τὸ ζῶον; καί, ἀλλὰ τῶν κατὰ τὴν καὶ τὸ φερόντων; καρδία, ἢ ἀλλ' ὅτι. εἶτα ὑπο πίνος. εἶτα τί τὸ πάδος τὸ ἐκείνου, καὶ μὴ τὸ τῶ ὄλου; ὅτι ἀκινήσια τιαδὶ; καί. ἀλλ' αὐτῆ τῶ τὸ πάρον τὸ φερόντων.

Κεφάλαιον ε.

E Πεί δὲ εἶνα αἶψου γιγνέσθαι καὶ φθορῶς ὅτι, καὶ ἐκ ἔστιν, οἷον ἀστειγμοί, εἴπερ εἶσι, καὶ ὅλας τὰ εἶδη καὶ ἀμορφά; οὐ γὰρ τὸ λευκὸν γίνεται, ἀλλὰ τὸ ἐξ ὕλον λευκὸν ἢ ἐκ πινῶ, καὶ τὸ πῦρ τὸ γιγνόμενον γίνεται οὐ πάντα ἀπὸ ταῦτα γίνονται, ἀλλ' ἐξ ἀλλήλων, ἀλλ' ἐτέρας λευκὰς ἀφ' ἑσθραπος ἐκ μέλλου, ἀπὸ ἑσθραπος, καὶ λευκὸν ἐκ μέλλου: οὐδὲ παντὸς ὕλη ὅτιν, ἀλλ' ὅσων γίνεσθαι ὅτι, καὶ μεταβολὴ εἰς ἀντιθέτα ὅτι δὲ ἀνευ τῶ μεταβάλλειν ὅτι, ἢ μὴ, ἐκ ἔστ τοσῶτων ὕλη. ἔχει δὲ ὁποῖον πῶς φερεσθῆ τῶ ἰδιότης ἢ ὕλη ἢ ἐκείνου ἔχει: ὅτι, εἰ τὸ σῶμα δυνάμει ὑγιάνει, ὀταν πῶν ἢ ἴσως ὑγεία, ἀρα